

mio.kr.	Oprindeligt budget	Tillægsbevillinger	Overført fra 2016	Korr. Budget	Regnskab	Regnskabsafvigelse	Overført fra 2017 til 2018	Faktisk afvigelse
Drift								
Sundhedsvæsen	220,2	-2,4	2,6	220,4	217,7	-2,7	3,2	0,5
Ældreområdet	416,8	6,1	4,9	427,8	414,3	-13,5	9,6	-3,9
De specialiserede social område	176,2	15,7	1,7	193,6	187,1	-6,5	3,6	-2,9
Central refusionsordning	-4,8	0,0	0,0	-4,8	-5,3	-0,5	0,0	-0,5
I alt drift	808,4	19,4	9,2	837,0	813,8	-23,2	16,4	-6,8
I alt anlæg	3,0	0,8	3,5	7,3	0,2	-7,1	6,7	-0,4
Samlet for udvalget	811,4	20,2	12,7	844,3	814,0	-30,3	23,1	-7,2

(- =større indtægt/mindre udgift)

Driftsregnskabet viser et mindreforbrug på 6,8 mio. kr. efter overførsler til 2018. Der er i løbet af året givet tillægsbevillinger på 9,5 mio. kr.

Kolonnen med tillægsbevillinger indeholder foruden de tillægsbevillinger der er givet i forbindelse med budgetopfølgning pr. 31. august 2017, også budget tilført fra barsels- og sygdomspuljen.

På **Sundhedsområdet** er der et merforbrug på 0,4 mio. kr., der ikke overføres til 2018. Der er givet en negativ tillægsbevilling på 2,6 mio. kr. til den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet. Tillægsbevillingen skyldes nye afregningsregler, så kommunerne ikke længere medfinansierer træning under indlæggelse.

På **Ældreområdet** er der givet en negativ tillægsbevilling på 0,7 mio. kr. og der er et mindreforbrug på 3,8 mio. kr., der primært vedrører mindreforbrug i hjemmeplejen samt på uddannelsen af social- og sundhedselever. Uddannelsesforløbet for SOSU-assistenten er ændret, og den fulde effekt af ændringen, viser sig først i 2018 og frem. Der er i budgettet afsat 10,1 mio. til en mere værdig ældrepleje og 3,3 mio. kr. til en klippekortsordning til plejehjemsbeboere.

På **Det Specialiserede Socialområde** er der givet tillægsbevillinger i løbet af året på 12,8 mio. kr., og der er et restbudget på 2,9 mio. kr. Merforbruget skyldes primært en stigning i antallet af borgere, der har behov for tilbud i socialpsykiatrien.

Sundhedsområdet

Kommunal medfinansiering

Kommunerne medfinansierer borgernes forbrug af sundhedsydelser i sygehus- og praksissektoren. Denne udgør en stor del af budgettet på sundhedsområdet. I 2018 bliver medfinansieringen aldersbestemt, så der skal betales mest for småbørn og ældre, som kommunen i højere grad er i kontakt med. I 2017 er samarbejdet omkring monitorering af aktiviteten for disse grupper styrket.

Kræftmidler

Varde Kommune har fået en koordinator for kræftområdet. Koordinatorens opgave er at styrke indsatserne på kræftområdet med udgangspunkt i systematiske behovsvurderinger, afklarende

samtaler og opfølgninger. Behovsvurderingerne hjælper borgerne til at sætte ord på deres behov under og efter et sygdomsforløb med kræft. En væsentlig del af opgaven er at følge op på borgernes behovsvurderinger.

Ældre og kronikere

Ældre og/eller kronisk syge borgere er i større risiko for dårlig ernæringstilstand, herunder underernæring. Ved tidligt at opspore og handle på dårlig ernæringsstilstand og risiko herfor, øges chancerne for at forebygge underernæring, der påvirker borgerens funktionsevne og helbred.

Med henblik på at styrke ernæringsindsatsen på sundheds- og ældreområdet samt leve op til nationale og regionale anbefalinger er der ansat en diætist i en nyoprettet stilling på sundheds- og ældreområdet. Diætisten tilbyder diætvejledning og diætbehandling til borgere i Varde Kommune tilknyttet sundheds- og ældreområdet.

Rygestop for særligt udsatte

Rygestopmedicin som supplement til rådgivning øger chancen for rygestop. Center for Sundhedsfremme tilbyder i perioden juli 2017 - december 2019 gratis rygestopmedicin i kombination med rygestopforløb til udsatte borgere. Det kunne være borgere over 18 år, som fx er tilknyttet Jobcenteret og/eller Lokalpsykiatrien, borgere med en kronisk sygdom, storrygere eller familier hvor begge forældre ryger. Rygestoprådgiverne i Center for Sundhedsfremme vurderer sammen med den enkelte borger, om rygestopmedicin er relevant.

KOL

Ultimo 2016 overtog kommunen opgaven fra sygehuset omkring specialiseret genoptræning og patientuddannelse til borgere med KOL. I 2017 har der været fokus på at udvikle tilbuddet og få driften af opgaven implementeret i sammenhæng med de eksisterende tilbud. Der er i alt gennemført fem hold i 2017.

Korte opstartsfrister til træningsforløb

Der er i 2017 arbejdet fokuseret på at undgå ventelister til træning og på at få borgeren startet op i træningsforløb hurtigst muligt. Kapaciteten er øget og der er arbejdet med interne faglige retningslinjer ud fra en formodning om, at det giver mere effektive forløb. Desuden er der udarbejdet en praksis, som øger brugen af holdtræning og mindsker terapeuternes tid på transport.

Ældreområdet

Ny organisering

I starten af 2017 trådte en ny organisering på ældre- og sundhedsområdet i kraft.

Ændringerne betyder, at der nu er en fælles chef for hjemmepleje, plejehjem, hjælpemiddeldepot, Sygeplejen og visitationen. Videre blev hjemmeplejen og plejehjem samlet i fire geografiske enheder, som har ansvaret for både plejehjem og hjemmepleje i området. Det er vurderingen, at den nye organisering har bidraget til at skabe mere sammenhæng og helhed mellem myndighedsfunktionen og leverandørerne, mellem Sygeplejen og den øvrige del af organisationen samt mellem hjemmeplejen og plejehjem.

Demens

Aflastningsprojekt for demensramte

Varde Kommune modtog i 2016/17 satspuljemidler til i et projekt, i samarbejde med nogle frivillige foreninger, at udvikle og afprøve nye og mere fleksible aflastningstilbud til pårørende til demensramte i egen bolig. Efter en indledende afdækning af behovene hos de pårørende, blev der igangsat forskellige initiativer til afprøvning. Nogle blev varetaget af kommunes

demenskonsulenter, nogle af frivillige og nogle af andre kommunale institutioner. Resultatet af projektet viste, at 77 % af de pårørende oplevede, at de havde fået mere overskud og frihed i hverdagen, efter at de havde deltaget i projektet.

To af initiativerne er permanent overført til drift. Disse varetages af demenskonsulenterne. Det ene er et tilbud om længerevarende individuelle samtaleforløb mellem en terapeut/konsulent og de pårørende. Her er formålet at have fokus på de pårørendes behov, og styrke dem til at mestre situationen, hjælpe dem med at mindske den dårlige samvittighed og tage imod hjælp fra andre. Det andet er et tilbud, hvor der udarbejdes en sanseprofil af den demensramte. Med denne sanseprofil kan den demensramte lettere støttes i at mestre hverdagsting. Det aflaster den pårørende, som kan reducere behovet for kontrol, det mindsker irritation mellem parterne og det gør det lettere at stimulere den demensramte korrekt med aktiviteter.

Aktiviteter i frivilligt regi på Kulturspinderiet og ved Musik- og Billedskolen videreføres i relevant omfang til et kommende rådgivnings- og aktivitetscenter for yngre demensramte og pårørende til demensramte.

Demensvenligt lokalsamfund

Der er i 2017 bevilliget satspuljemidler til at udvikle Skovlund-Ansager til Danmarks første demensvenlige lokalsamfund. Et samfund hvor personer med en demenssygdom og deres pårørende kan leve et godt og meningsfuldt liv og forblive en del af sociale fællesskaber. Arbejdet har så småt været i gang siden 2016, men processen er med satspuljemidlerne blevet speedet op. Projektet drives af frivillige kræfter i lokalområdet i samarbejde med en projektleder fra Varde Kommune. Projektet evalueres af Syddansk Universitet, og skal munde ud i en model for, hvordan man kan gøre andre lokalsamfund og landsbyer demensvenlige. Projektet løber frem til september 2019.

Forøgelse af normering af demensenheder - Skovhøj og Lyngparken

Med værdighedsmidlerne har det været muligt at forøge personalenormeringen på demensenhederne i Varde og Oksbøl. Det har betydet, at personalet har mere tid og ro til en individuel hjælp til svært demente beboere og at dette er med til at forebygge udadreagerende adfærd, uro og angst hos beboerne.

Udvidelse af Kompasklubben for yngre demensramte

I 2016 startede Varde Kommune Kompasklubben som et tilbud til yngre borgere med demens (<70 år). Tilbuddet er blevet en stor succes, og borgerne som kommer i Kompasklubben er yderst glade for stedet. Ud over at de kommer og deltager i aktiviteter i klubben, er en væsentlig del af tilbuddet, at de får et netværk med ligesindede. Her kan de frit tale om de svære ting med andre, som befinder sig i nøjagtig samme situation. Det bidrager med livskvalitet og livsmod til deltagerne. I 2017 er normeringen i klubben øget, således at åbningstiderne er udvidet, og der er blevet mulighed for differentierede aktiviteter efter brugernes ønsker og behov.

Renovering af køkkener

Blåbjerg Pleje- og Aktivitetscenter og Plejecenter Carolineparken søgte i 2016 en statslig pulje målrettet renovering, etablering og genetablering af køkkener på landets plejecentre.

På Blåbjerg Pleje- og Aktivitetscenter modtog man midler til genetablering af et storkøkken, som bl.a. fremmer duften af hjemmelavet mad på centeret. Man lægger vægt på at inddrage de 42 beboere, som bl.a. kan være med til at hente mad i køkkenet vha. rullevoogne. Derudover vil det være muligt at gennemføre større arrangementer på plejecenteret, da storkøkkenet giver mulighed for produktion af mad til mange. Grundet en uventet miljøsanering er tidsplanen blevet rykket med en måned, så køkkenet står først færdig i løbet af 2018.

På Carolineparken modtog man midler til at indrette tre store fællesrum med køkkener mere demensvenligt ved hjælp af rumdelere med blomster, nye ovne, hjemlig belysning fra pendler, vægge der males samt billeder af natur og dyr. Effekten er, at demensramte beboere i de tre

fællesrum bedre finder ro, nu hvor støj fra de gamle ovne er væk, og hvor rumdelerne skaber hygge-og hvilekroge.

I Sikre Hænder

I sikre hænder er et projekt Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Sundheds- og Ældreministeriet og KL står bag. Formålet med projektet er, at borgere får den rette pleje og behandling til rette tid, og at brugere i ældreområdet og Sygeplejen får en optimal kvalitet i pleje og behandling. Varde Kommune er sammen med 13 andre kommuner med i projektets bølge to.

Projektet skal nå følgende mål:

- 1) Ældreområdet og Sygeplejen opbygger en varig platform for forbedringsarbejdet
- 2) Ældreområdet og Sygeplejen opbygger en sikkerhedskultur
- 3) Høj grad af borger- og pårørendeinddragelse

Projektet indeholder fire kliniske indsatser: Tryksårsforebyggelse, medicin håndtering, fald og infektioner. Varde Kommune arbejder med indsatserne medicin håndtering og tryksårsforebyggelse. Medarbejderne arbejder med at udvikle, afprøve, tilpasse og implementere sikre og systematiske arbejdsgange, der medfører en højere patientsikkerhed. Varde Kommune har udvalgt fire pilotenheder, der arbejder med de konkrete indsatser.

Fælles Sprog III

Fælles Sprog III er en fælleskommunal metode, udarbejdet af KL, for socialfaglig og sundhedsfaglig dokumentation. I Varde Kommune forløber implementeringen fra november 2017 til og med februar 2018 på ældreområdet, i Sygeplejen samt på træningsområdet.

Fælles Sprog III

- Skal sikre genbrug og opdatering af data, på tværs af forskellige kommunale opgaver, funktioner og medarbejdere.
- Omhandler den dokumentation, der foretages af de kommunale medarbejdere, som leverer visiterede indsatser til borgere.
- Skal bidrage til sammenhæng, kvalitet og effektivisering i den kommunale socialfaglige og sundhedsfaglige indsats rettet mod borgeren. Samtidig med at der skabes valide data, der anvendes til prioritering, kvalitetsudvikling og styring – lokalt og nationalt.
- Skal IT-understøttes, for at potentialerne ved struktureret information kan komme i spil.

Åbning af Showroom for velfærdsteknologi

Showroom for Velfærdsteknologi blev åbnet den 29. marts 2017.

Forløberen, Living Lab Varde, blev etableret på Lunden fire år tidligere, og fungerede i høj grad som en organisatorisk løftestang for at tage velfærdsteknologi i anvendelse. Da lokalerne skulle anvendes til at udvide Lundens kapacitet, blev Living Lab flyttet til Hjælpe-middeldepotet, og hedder nu "Showroom for Velfærdsteknologi".

Showroomet skal opfylde følgende primære mål:

- Spredte viden og vække opmærksomhed om hvordan velfærdsteknologiske løsninger kan forbedre livskvalitet, komfort og tryghed for os alle i det daglige liv
- Give mulighed for at borgere i al almindelighed kan tage nye teknologier i øjesyn og få gode råd med på vejen
- Skabe et tæt samarbejde med biblioteker, erhvervsliv, foreninger og interessentorganisationer for at udbrede kendskabet til Showroom og de løsninger der er udstillet

De udstillede teknologier skal fornyes i takt med at markedet udvikler sig, så det til en hver tid fremstår tidssvarende og relevant for borgerne i kommunen.

De fysiske rammer består af lokaler i tæt forbindelse med undervisnings- og mødefaciliteter på Hjælpemiddeldepotet, hvor leverandører har stillet installationer og teknologiske løsninger til rådighed uden beregning. Der er mere end 75 produkter fra ca. 40 leverandører til en samlet værdi af op mod 1 mio. kroner

Den daglige drift varetages af en deltidsansat ergoterapeut, der i samarbejde med leverandører og interne samarbejdspartnere, modtager borgere, både enkeltvis og i grupper, til rundvisning og demonstration.

Showroomet anvendes også i forbindelse med undervisning af elever og medarbejdere i Varde Kommune i rehabilitering og velfærdsteknologi.

Træning i arbejdstiden for social og sundhedspersonalet

Formålet med træning i arbejdstiden er at opnå positiv effekt på medarbejdernes fysiske og psykiske velbefindende, sygefravær og arbejdsglæde. Forskning viser af faggruppen sjældent får pulsen op, trods det at de går mere end 10.000 skridt i hverdagen. De har en højere forekomst af fx forhøjet blodtryk, for højt BMI og dårlig kondition. I et forebyggende perspektiv skal arbejdspladsen være medarbejdernes sundhedsfremmende arena, hvor de dagligt oplever at arbejdspladsen støtter op om deres fysiske og psykiske arbejdsmiljø.

På Carolineparken og Lyngparken, hvor projektet er afprøvet, er der blevet godt modtaget af medarbejdere og ledere. Resultaterne fra de medarbejdere, som har trænet 18 uger i arbejdstiden, viser effekter. Træningen bidrager til fællesskab på arbejdspladsen – også på tværs af teams. Konkrete effekter er, at en medarbejder er stoppet med at ryge, og en anden træner nu også i sin fritid.

I samarbejde med Personaleafdelingen er der fokus på korttids- og langtidssygefraværet. Det er for tidligt at vurdere effekter i forhold til dette.

Klippekort til plejehjemsbeboere

Varde Kommune har i både 2017 og 2018 fået tildelt puljemidler fra Sundheds- og Ældreministeriet til klippekort til plejehjemsbeboere. Ifølge puljens vejledningen skal beboerne med klippekortet opleve fortsat at være herre over eget liv, og få hjælp til at gøre ting, der giver livskvalitet.

Bevillingen svarer til at alle beboere kan få ca. en halv times ekstra hjælp og støtte en gang om ugen.

I Varde Kommune, omfatter ordningen alle borgere i permanent plejebolig, samt borgere der har et længerevarende ophold i en midlertidig plejebolig, fx fordi de afventer en permanent plejebolig.

Borgeren bestemmer selv hvilke aktiviteter klippekortet skal anvendes til, det kan fx være ledsagelse til gåture og indkøb, støtte til aktiviteter i egen bolig som fx højtlesning, klargøring til gæster, op pyntning til højtider. Derudover har plejecentrene forskellige tilbud om fælles udflugter og arrangementer, hvor de beboere der melder sig, puljer deres klip sammen.

Plejehjemslæger

Som en del af satspuljen 2016 er der afsat midler til gradvis indfasning af en landsdækkende ordning med fast tilknyttede læger på plejecentrene.

Formålet med ordningen er at øge kvaliteten af behandlingen og behandlingskontinuiteten samt forebygge indlæggelser og genindlæggelser for beboere på plejecentre.

Ordningen indebærer, at beboerne på plejecenteret får tilbudt en læge, som er fast tilknyttet plejecenteret. Derudover indebærer aftalen, at der skal indgås en konsulentkontrakt mellem kommunen og den fast tilknyttede læge om at yde generel sundhedsfaglig rådgivning til personalet på plejecentrene. De omtalte midler er udelukkende afsat til at honorere de fast tilknyttede læger i forhold til den generelle sundhedsfaglige rådgivning. Midler dækker dermed ikke den kliniske behandling af beboerne, der fortsat finansieres af sygesikringen.

I Varde Kommune er der indgået kontrakt mellem lægehuse og ni ud af 13 plejecentre.

Brugertilfredshedsundersøgelse på plejehjem

Der er i slutningen af 2017 gennemført en tilfredshedsundersøgelse blandt beboere på plejecentre og deres pårørende. Svarene viser en imponerende høj tilfredshed med plejehjemmene - både blandt beboere og pårørende. Svarene fra pårørende viser også, at plejehjemmene med fordel kan arbejde med at styrke deres kommunikation med pårørende. Det vil der blive arbejdet med i 2018.

Det specialiserede socialområde

Øgede udgifter indenfor Specialområdet

Der har i 2017 vist sig en massiv stigning i søgning til tilbud og behov for mere omfattende indhold i botilbud, især indenfor socialpsykiatrien. Denne tendens har også været gældende på landsplan.

Det har medført en stigning i udgiften på det specialiserede område, hvorfor der også er igangsat en analyse af området.

Masterplaner og effektiviseringstiltag

Social og Handicap har deltaget i en række arbejdsgrupper i KL-regi omkring effektivisering. På baggrund heraf er i 2017 igangsat arbejde med masterplaner og effektiviseringstiltag indenfor det samlede specialiserede område.

De primære tiltag omhandler

- Ændringer i ledelsesstruktur på udførerområderne
- Øget fokus på stordriftsfordele
- Intern kørsel med borgere indenfor Samstyrken
- Sammentænkning af cafe/værested og bostøttilbud samt fleksibel brug af medarbejderressourcer på tværs af interne tilbud
- Fælles læringsforløb og digital støtte
- Investering i faglig opfølgning og controlling på myndighedsområdet

Overgang til nyt it-system og pakkeafregning

I 2016 var specialområdets IT-system i udbud og med virkning fra januar 2017 overgik udførerområdet til IT-systemet Nexus, som også benyttes af myndighed, ældre- og sundhedsområdet.

Samtidig overgik området til ny afregningssystem, hvor formålet er at skabe øget gennemsigtighed i forhold til den enkelte borgers behov og hvilke ressourcer der tilknyttes den enkelte borger.

Bo- og rehabiliteringscentret Lunden

Lunden fik i 2017 udvidet antallet af genoptræningspladser med svarende til i alt 10 pladser. Derudover er der igangsat en mindre renovering ved indgangene til bassinet og arbejdet med en større inden- og udendørs renovering er påbegyndt.

Udvidelse af Samstyrkens botilbud i Ølgod

Der er truffet beslutning om udvidelse af antal botilbudspladser i Ølgod. Byggeriet skulle være påbegyndt i 2017, men blev udskudt grundet midlertidigt anlægsstop. Det forventes nu, at pladserne er klar til indflytning primo 2020.